

mission

HOPP. SAMARBETE. FRAMSTEG.

MISSION 2019 NUMMER 3

**UTJÄMNINGEN FOSTRAR OSS –
MILJÖARBETE ÄR OCKSÅ MISSION**

SENEGAL: DIAKONI SOM RÖR OM I HJÄRTAT

**MATRIKA DEVKOTA VAR DJUPT DEPRIMERAD –
NU GER HAN ANDRA PSYKISKT STÖD**

FINSKA 1859
MISSIONSSÄLLSKAPET

KONTAKTUPPGIFTER

Understödskoordinator
Britt-Helen Lindman
tfn 020 7127 266

Kommunikatör
Monica Slotte
tfn 020 7127 264

Koordinator (församlingskontakter,
vuxna och frivilliga)
Charlotte Steffansson-Myrskog
tfn 020 7127 282

Koordinator (församlingskontakter,
barn och unga)
Maria Westerling
tfn 020 7127 242

Projektkoordinator i Österbotten
Camilla Skrifvars-Koskinen
tfn 040 6535 650

Assistent
Mia Kälid
tfn 020 7127 002

Följ med senaste nytt på

www.facebook.com/finska.missionssallskapet
www.youtube.com/mission.fi
www.twitter.com/felm_svenska
www.instagram.com/finskamissionssallskapet

mission 160:e årgången

Utgivare: Finska Missionssällskapet,
www.finskamissionssallskapet.fi

Besöksadress: Magistratsporten 2 A
00240 Helsingfors

Postadress: PB 56, 00241 Helsingfors

Telefonnummer till växeln: 09 12971

Beställningar och adressändringar:

tfn 020 7127 282,

fms@finskamissionssallskapet.fi

REDAKTIONEN

Chefredaktör: Marika Björkgren-Thylin, tfn 020 7127 265

Redaktör: Monica Slotte

Redaktionssekreterare: Britt-Helen Lindman

ISSN 0357-296X

Mission är en gratis kundtidning som utkommer
4 gånger om året i 4 700 exemplar. Tidningen är tryckt på
miljövänligt papper.

Designkoncept: Antonomia Ab

Layout: Montes AVP

Tryck: FORSBERG

LEDARE

MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN
CHEF FÖR SVENSK SERVICE

Låt oss leva enklare och klokare

De senaste åren har klimatförändringarna varit på allas läppar. Ändå är de här frågorna inte nya. Finska Missionssällskapets samarbetspartner har redan i årtal uppmärksamgjort oss på klimatförändringar och miljöproblem och de svårigheter som de förorsakar för världens fattiga och utsatta. Faktum är att allt från profeter till vetenskapsmän i årtionden, ja rentav århundraden, har varnat för att om vi inte börjar ta bättre hand om vår jord och se över vår konsumtion så kommer det att gå illa.

Det finns de som tvivlar på att klimatförändringarna överhuvudtaget existerar. Motsatsen förekommer också. En del är så illa berörda av världens tillstånd att de drabbats av ren klimatångest. De flesta torde ha positionerat sig någonstans mellan dessa två ytterligheter.

Egentligen är det onödigt att tvista om graden av klimatförändringar och miljöproblem. Var och en som ärligt betraktar sin omvärld måste väl ändå erkänna att de flesta av oss konsumerar långt mer än vad vi behöver och mer än vad världen klarar av. Uppenbart är också att vårt samhälle inte fungerar på ett hållbart sätt. Det är lockande att skylla ifrån sig på industri, politiker, jordbrukare och andra. Men den väsentliga frågan är vad jag själv kan göra?

En del ifrågasätter om en missionsorganisation alls ska syssla med miljö och klimat, människors frälsning är ju så mycket viktigare. Och så är det, frågan om evigt liv är viktigare än det timliga livet på jorden. Men ända sedan början har Missionssällskapet uttryckt sin tro i både ord och handling. Och i dagens läge hör den nöd som kommer av klimatförändringarna till det mest akuta att ta itu med.

Själv är jag ändå ingen bra förebild. Jag lever inget enkelt liv utan onödig konsumtion och bekvämligheter. Men också i vardagen i ett alldeles vanligt liv finns det rum att göra val som knappt alls försvårar eller försämrar livskvaliteten, men som har stora positiva inverkningar på miljön om vi är många som gör dem. Jag tänker till exempel på att sortera sopor, välja livsmedel som är hållbart producerade, undvika onödiga inköp och att välja miljövänligare fortskaffningsmedel när det är möjligt.

Häromveckan besökte jag Naturhistoriska muséet Luomus i Helsingfors. Där hittade jag följande citat av intendent Arto Kurtto: "Att samla på onödiga saker, bygga luftslopp om ständig ekonomisk tillväxt, sträva efter egna fördelar samt girighet och bekvämlighet tar död på världen och dess klimat och därmed också den mänskliga arten. Låt oss leva enklare och rättvisare, sköta om och njuta av vår vackra värld och använda våra egna tanke- och muskelkrafter bättre."

På pärmen: Kvinnogruppen i Kishapu i Tanzania använder dans och sång för att upplysa om vikten av trädplantering och rent vatten. Gruppen stöds av Tanganyika Christian Refugee Service som samarbetar med Finska Missionssällskapet.
Bild: Hannes Honkanen

Det här numret av Mission har förverkligats med hjälp av projektmedel från Utrikesministeriet. Åsikterna i tidningen representerar inte nödvändigtvis ministeriets officiella linje.

KISWAHILI: MHALE/MGU
KITAALAM: ACACIA SEN

Finska Missionssällskapet har grundat en miljöbank. Nu kan du som värnar om miljön stöda Missionssällskapets miljö- och klimatarbete genom den nystartade Miljöbanken. Pengarna används till trädplantering, nya bevattningssystem och utvecklandet av hållbara jordbruksmetoder. Vi satsar också på miljöfostran om avfallshantering, återanvändning och hållbara matlagnings- och odlingsmetoder. Mer info på www.miljobanken.fi

BILD: Mikko Pyhtilä

*Vatten bryter fram i öknen, bäckar i ödemarken.
Förbränt land skall bli till sjö, törstande mark till källsprång.
Jes 35:6-7*

Ge barn utbildning! Bli fadder för Barnens Bank

Arbeta, titta eller gå i skola? Du kan påverka. Barnens Bank förbättrar barns välmående och röjer undan de hinder som gör att de inte kan gå i skola

Så här hjälper din månadsgåva:

10 €/mån
Läkarbesök

15 €/mån
Skoltillbehör

25 €/mån
Skoluniform-
och material

50 €/mån
Månadsavgift
för en
daghemsgrupp

Bli fadder:

www.finskamissionssallskapet.fi/barnensbank

Ring: 020 7127 266

020 samtalen kostar 8,4 cent/min från både trådtelefon och mobil (moms på 24 % ingår).

Undervisning i byn Konème, Senegal, om vad diakoni är. Största delen av alla som kom för att lyssna var muslimer. **BILD:** ANNA TIKUM

Kunskapsutbyte och kulturell dialog i Senegal

TEXT: MONICA SLOTTE

Då jag ringer upp missionären Anna Tikum i Senegal har hon precis fört sina flickor Ronya, 8, och Nicole, 6, till skolan. Det är den andra skoldagen efter sommarlovet och familjen börjar så småningom komma in i rutinerna igen.

Hennes man Bertrand Tikum har rest till Thailand och Kambodja för att i egenskap av ekonomisk rådgivare dela med sig av sina kunskaper.

”I Kambodja visade jag hur man gör upp en projektbudget och hur man använder datorprogram för att göra arbetet smidiga-

re,” berättar Bertrand.

Finska Missionssällskapets samarbetspartner i Mekongområdet har liknande utmaningar som Senegals lutherska kyrka och Bertrand kan hjälpa dem.

Han har arbetat med de anställda vid de lutherska kyrkorna i Kambodja och Myanmar i syfte att förbättra kyrkornas bokföringssystem.

De ekonomiansvariga behöver också få undervisning i budgetering och rapportering.

”Det är att vara språkröret mellan Finska

Missionssällskapets krav och realiteten ute på fältet och få dem att mötas,” sammanfattar Anna Tikum.

Anna Tikum berättar att Senegals lutherska kyrka nu arbetar med att utveckla sin diakoni så att den fungerar på församlingsnivå.

”Familjediakonin, att man hjälper varandra inom familjen och släkten, fungerar hur bra som helst i Senegal, men målet är att få församlingarna att bli mer aktiva i att hjälpa sin nästa, som en kristen familj.”

EN DIAKONI SOM FÅNGAR UPP

I Afrika är människor i allmänhet duktiga på att ta hand om varandra och på så sätt skapas ett socialt skydds nät. Det finns trots allt individer som av olika orsaker ändå faller mellan maskorna i systemet.

Anna arbetar som rådgivare tillsammans med sin senegalesiska kollega Mame Coumba Faye som leder kyrkans diakoniarbete.

”Vi strävar till att församlingarna med sin diakoni skulle hitta dem som inte fångas upp av det sociala skydds nätet i byarna.”

En stor del av arbetet handlar om undervisning. De senaste åren har fokuset varit på att förändra attityden gentemot personer med funktionsvariationer, för att visa på deras rättigheter.

Det är ett tabubelagt ämne och familjerna gömmer ofta undan de här människorna i hemmen, i tron att man har gjort något fel då ett sådant barn har fötts.

RÖR OM I HJÄRTAT

Anna Tikum och Mame Coumba besöker byarna tillsammans med Theophil Diouf som är rektor för en skola för funktionshindrade barn i Thiadhiaye.

Diouf är själv funktionshindrad och

blev som barn övergiven av sin mamma på grund av sitt handikapp, berättar Anna.

”Theophils medvetandegörande undervisning rör om i människors hjärtan. Han kan utifrån sin egen kultur sätta fingret på problemet men också hitta nya sätt att se på det.”

Theophil Diouf får människor att öppna sig. De inser att de har gjort fel och undrar hur de istället kan göra rätt.

Sen gäller det att veta hur man ska gå vidare med de funktionshindrade och få dem bekräftade. Plötsligt dyker det nämligen upp ett flertal personer som församlingarnas pastorer inte ens vetat om att existerar.

”De behöver få status som människor och få identitetshandlingar. Och deras fysiska funktionshinder kan kanske åtgärdas.”

Missionsbåten Mercy Ship befinner sig just nu i Senegal och ska ligga för ankar där i ett år. Kristna läkare utför operationer och Anna berättar att man tar en del av klienterna till båten för gratis vård.

”Kyrkan arbetar hårt för att bli ekonomiskt mer självständig, men ännu är den mycket beroende av samarbetsparterna. Därför försöker vi inom diakonin skapa nätverk med andra organisationer som

också har som mål att nå de mest marginaliserade.”

FÖRSAMLINGEN ÄR UTSPRIDD

Anna Tikum säger att hon fick revidera sin syn på församlingen då hon inledde sitt arbete i Senegal.

”Jag tänkte i början att om man ska undervisa i en församling så gör man det i församlingens kyrkobyggnad, och att alla församlingsmedlemmar då kommer dit. Men så fungerar det inte alls.”

Om Anna och hennes kolleger vill undervisa alla som hör till församlingen så måste de ta sig till sju eller åtta olika ställen.

”En församling består av familjer och individer som är kristna, i byar långt ifrån varandra. Inte kommer man gående två till tre timmar i stekhet sol för att lyssna på oss,

Därför kom man också fram till att det inte räcker med en diakonikommitté i en församling utan att det behövs flera diakoniansvariga i byarna.

EN FUNGERANDE RELIGIONSIALOG

I ett av de kvarter i Fatick där kyrkans diakoni arbetar är både imamen och kvartersäldsten, chéf du cartier, varmt engagerade i arbetet med att främja de funktionshindrade människornas rättigheter.

Imamen undrade om det fanns något som hindrade att han satt med i diakonikommittén.

”Nej, egentligen inte”, svarade Mame Coumba.

”Vi har vår Bibel som utgångspunkt och han har med sig Koranen och bekräftar det vi säger med den, förklarar Anna.

95 procent av befolkningen i Senegal är muslimer, 4 procent kristna och resten utövar traditionell religion. Ändå fungerar dialogen väl. Landet är unikt i det hänseendet.

”Många har velat förklara religionsdialogen som fungerar så bra här med att människorna delar samma kultur. Kulturen ligger som grund och det är på den nivå man löser alla problem. Sen är det en privat sak vilken religion man har.

Anna Tikum säger att man hela tiden ser prov på det här i det dagliga arbetet. Det är via byaäldsten och imamen som hon tillsammans med sin kollega tar sig ut i byarna.

Byaäldsten går från dörr till dörr då de kommer och säger åt alla att det är obligat-

Mame Coumba Faye leder diakoniarbetet inom Senegals lutherska kyrka. **BILD:** ANNA TIKUM

toriskt att delta.

”För att det vi undervisar bekräftar deras värderingar och återspeglar det de själva håller på att förlora i sin kultur. Bland annat om hur man ska leva tillsammans.

Anna säger att hon aldrig har upplevt någon form av konflikt mellan religionerna under de 8 år hon har bott i landet.

TRIVS I SENEGAL

Anna och Bertrand Tikum turas om med att tillbringa veckan antingen i Fatick eller Dakar.

I Fatick finns kyrkans högkvarter och det är nära till församlingarna och byarna där det konkreta arbetet görs. I Dakar finns Finska Missionssällskapets kontor och där är också hemmet, skolan och vardagsbestyren.

”Vårt jobb och vårt liv är här och vi har trivts bra. Jag vet inte när bytet skedde: Förr for vi hem till Finland och tillbaka hit på jobb. Men nu efter sommarsemestern kom vi hem till Senegal. Vi har inte levt som familj någon annanstans än här.”

Anna säger att hon och Bertrand är villiga att fortsätta sitt arbete inom diakoni och ekonomisk rådgivning i Senegal så länge det finns ett behov att fylla.

”Det är inte som med gamla tiders mis-

Anna och Bertrand Tikum med döttrarna Nicole och Ronya. **BILD:** PRIVAT

sionärer som stannade länge och kunde alla språk flytande. De senaste åren har vi haft kolleger som har kommit med sin specialkunskap och dragit vidare efter två år.”

Hon placerar sin egen familj någonstans mittemellan de två ytterligheterna och hävdar att båda behövs. Det beror också på parterna och vem man jobbar med hur

arbetsinsatsen ska se ut.

Anna säger att familjen är öppen för förändringar och för att jobba där de behövs.

”Ett viktigt böneämne är den stora torkan i Senegal som gör att människor har ont om mat. Be att det ska börja regna eller att de ska få matsituationen tryggad på annat sätt.”

Bertrand Tikum undervisar lutherska kyrkans personal i Kambodja i bokföring. **BILD:** ANNA TIKUM

Glimtar från Finska Missionssällskapets utvecklingsamarbete

FINSKA ¹⁸⁵⁹
MISSIONSSÄLLSKAPET

Stöds av Finlands
utvecklingsamarbete

Eva Mayunga kan gå i skola eftersom det inte längre tar flera timmar att hämta vatten.

Träd väcker hopp

TEXT: MINNA HAVUNEN

BILD: HANNES HONKANEN

ÖVERSÄTTNING: MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN

Planteringen av träd i området Kishapu i Tanzania förbättrar samhällenas liv på överraskande många sätt. Byborna har också fått lära sig hur de kan rena sitt vatten och de behöver inte längre sända flickorna på långa färder för att hämta vatten.

En stor grupp kvinnor, barn och män i färgglada kläder har samlats under akacieträden i byn Ngofila i Tanzania. Byn ligger några timmars bilresa från Shinyanga. Vi körde hit tidigt på morgonen, nu gassar solen redan stekande het.

Jag befinner mig i området Kishapu för att bekanta mig med Finska Missionssällskapets utvecklingssamarbete som bekostas av Finlands utrikesministerium. Arbetet förverkligas av Missionssällskapets lokala samarbetsorganisation Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS). Organisationens regionkoordinator **Oscar Rutenge** är min guide.

Området Kishapu lider av torka. Anledningen är såväl de traditionella svedjebruket som de globala klimatförändringarna. TCRS stöder bybornas liv i de karga förhållandena och i det förändrade klimatet.

INFORMATION VIA DANS

Men låt oss ännu återvända till platsen under trädet, som verkar vara byns centrum. Vilket inte är att undra på, för träden erbjuder en uppfriskande skugga en het dag. Vi tittar på och lyssnar till en grupp turkosklädda damers rytmiska dans och sång.

”De sjunger om vatten och sanitet, om trädplantering, hiv och aids”, berättar Oscar

Rutenge. Kvinnogruppen är en av många grupper i byn som får stöd av TCRS. En av denna grupps uppgifter är att upplysa byborna om ämnen som rör hälsa och miljö.

Att tala om vatten och sanitet är viktigt, för det finns inget rent vatten att tillgå i området utan allt vatten måste renas. Annars börjar sjukdomar sprida sig.

VATTEN RENAS I PLASTFLASKOR

Människorna i Kishapu har inte råd med dyra vattenreningsverktyg. Därför har TCRS utbildat invånarna att rena sitt vatten med hjälp av SODIS-metoden.

Trots sitt fina namn är metoden enkel:

det enda som krävs är en klar PET-flaska. Plastflaskan fylls med vatten och placeras för ett visst antal timmar i solsken, till exempel på ett hustak. Med tiden renar solens UV-strålning och värmen vattnet från sjukdomsalstrare och vattnet blir drickbart.

Tiden som behövs för att rena vattnet varierar beroende på mängden sol, en molnig dag räcker det längre. Plastflaskan måste vara klar, oklar eller färgad plast kan inte användas. Av samma orsak måste vattnet filtreras genom ett tyg innan man använder SODIS-metoden, ifall vattnet hämtats från ett vattenhåls grumliga ytvatten.

VATTENKRANAR SÄNDER FLICKOR TILL SKOLAN

Vid sidan av vattenkvaliteten har också sträckan man måste gå för att hämta vatten en stor betydelse för livskvaliteten. Med stöd från Missionssällskapet har TCRS restaurerat vattensystem i området Kishapu, vilket gjort att det nu finns vattenkranar i en del byar.

I många projektbyar har det även byggts uppsamlingstankar för regnvatten i anslutning till byns skola. Från dem får eleverna vatten att ta med sig hem. Som en följd av att vattenhämtningsresorna förkortats kan flickorna nu gå i skola. Vanligen är det just flickorna som ansvarar för att skaffa vatten.

Vid vattenkranen i byn Mwamanota träffar jag 16-åriga **Eva Mayunga**, som fyller två kanistrar med vatten. Innan byn fick vatten, var byborna tvungna att gå upp till åtta timmar för att hämta vatten.

”Nu tar det bara cirka fem minuter för

mig att hämta vatten”, berättar Eva. Det betyder att hon nu har tid att gå i skola, men lätt är det inte ännu heller. Eva måste stiga upp redan klockan fyra för att hinna med skolbussen. Skolan finns långt borta i en annan by.

”Jag drömmer om att bli jurist och arbeta för kvinnors, funktionshindrades och diskriminerade gruppers rättigheter”, avslöjar Eva om sina framtidsplaner.

TRÄDEN FÖRBÄTTRAR JORDMÅNEN

När man besöker TCRS:s projektbyar kan man inte undgå att inse hur viktiga träden är för människorna i området. Byborna berättar hur träden ger skugga och skyddar mot vinden, som blåser hårt på slätten och fyller luften av sanddamm.

”Träden förbättrar jordmånen och förhindrar erosion”, berättar Oscar Rutenge.

Att plantera träd är en central del av arbetet i området. Träden planteras på skolgårdar, men också på bybornas gårdar.

I skolan i byn Ngofila har varje elev ett eget träd som de har planterat och som de sköter. Varje måndag och fredag hämtar de en liten flaska vatten hemifrån. Korken på flaskan har hål och flaskan placeras upp och ner intill trädet så att vattnet sakta droppar ner. Metoden kallas droppbevattning och är ett sätt att minska på mängden vatten som behövs.

På skolans gård står trädplantorna tätt och eleverna vakar över sin egen planta. Stickiga buskar skyddar plantorna från betande boskap.

När man betraktar det torra landskapet och känner solens heta strålar känns det som ett under att trädplantorna kan växa där. Beviset på att de överlever finns på skolgården där det också finns större träd.

SYKURS GER HOPP OM EGET HUS

Det är fullt av liv och rörelse i det lilla klassrummet där en grupp unga kvinnor övar sig att sy. Vackra, färgglada tyger hänger längs med väggarna.

Sömnadskursen är en av de företagarbildningar som TCRS ordnar. Målet är att erbjuda alternativa inkomstkällor för byns unga. På grund av torkan och de nyckfulla regnen kan de inte enbart förlita sig på jordbruk, utan måste få inkomster från flera olika håll.

Eleverna köper själva de tyger de behöver för kläderna de syr. Pengar för detta får de från kläder de säljer och från byns sparlänegrupper. I dessa grupper sparar medlemmarna tillsammans och får vid behov lån för att göra införskaffningar som stöder företagsamhet, såsom tyger och hönor.

Vad drömmer då de unga kvinnorna om?

”I framtiden skulle jag vilja ha ett eget hus och därtill ett annat hus som jag kunde hyra ut”, säger 20-åriga tvåbarnsmamman **Agness Bonifasi**, som har deltagit i sykursen i en månad. Numera kan kvinnor äga både mark och hus, det var inte möjligt tidigare.

Eleverna i skolan i byn Ngofila har egna trädplantor som de sköter om.

Matrika Devkota är grundare av organisationen Koshish, som arbetar för mental hälsa i Nepal.

En deprimerad man vågade bli frisk

Ingen trodde längre att nepalesiska Matrika Devkota skulle bli frisk. En djup depression hade tagit krafterna och sömnen, men lämnat kvar en paralyserande skräck. Den fattiga fadern började redan tröttna på att försörja sin son.

TEXT & BILD: MARJATTA KOSONEN
ÖVERSÄTTNING: MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN

»Hjärtat klappade och det gjorde ont i magen. Maten smakade inte och vikten rasade dramatiskt. Om nätterna låg jag vaken och de korta stunderna av sömn var fulla av mardrömmar. Tröttheten var så djup att jag egentligen inte orkade göra något alls.

Allt kändes farligt. Också bekanta människor och grannar kändes så skrämmande att jag måste gömma mig för dem. Mycket längre hemifrån än till åkern kunde jag inte gå.» Så här beskriver Matrika Devkota sin depression. Den värsta fasen med återkommande självmordstankar räckte i åtta år.

BÖRJADE SE UT SOM EN GAMMAL MAN

Matrika Devkota föddes i en hinduisk jordbrukarfamilj i Amp Pipal i Gorkha i Nepal. Familjen odlade majs och hirs och höll sig med vattenbufflar.

»Förut sade man att om man äter ris så är man rik. I vår familj åt vi mera hirs än ris. Vi var alltså inte särskilt förmögna. Min mor fick sju barn, men fyra av dem dog. Kvar blev mina två storbröder och jag.»

Matrika tror sig minnas att hans psyke svartnade när han var femton år och gick i ett statligt högstadium. Varför vet han inte.

»Jag blev trött och hade ofta mardrömmar. Jag försökte vara framgångsrik i skolan, ibland läste jag upp till aderton timmar i sträck. Jag ville vara som Buddha, uppläst.»

»Jag fortsatte min skolgång, men gick ner flera kilon i vikt och började se ut som en gammal man.»

Trots sina svårigheter lyckades Matrika slutföra skolan. Han avlade något som motsvarar studentexamen när han var sjutton år. Resultatet som var sämre än väntat var ändå en besvikelse för ynglingen.

»Det kändes som om min värld rasade.»

GÖMDE SIG FÖR MÄNNISKOR

Matrika var deprimerad, men inte passiv. Han sökte och fick en studieplats på en två-årig utbildning i skogsbruk i Pokhara.

”Varje dag var jag alldeles slut. Mina ögon var röda, eftersom jag sov så dåligt. Folk trodde att det berodde på att jag studerade långt in på natten.”

”Eftersom jag kommer från en hinduisk familj förde man mig till en traditionell helare som utförde ritualer. Det hjälpte inte. Mina föräldrar var rådlösa.”

Matrika slutförde sina studier, återvände hem och sjönk allt djupare ner i depressionen. Ingen föreslog att han skulle uppsöka en läkare.

”Jag var rädd för människor och gömde mig för dem. Jag kände mig som en fisk på torra land.”

UPPMANAD ATT LÄMNA HEMMET

Fadern var besviken på sin sjuke son. Familjens börda ökades av att Matrikas storbörbror redan tidigare hade insjuknat i schizofreni.

”Pappa sade att jag måste lämna hemmet eftersom jag inte kunde arbeta. Mamma sade ingenting.”

Mamman hade varit beredd att sälja sina örhängen för att sonen skulle kunna studera vidare och komma framåt i livet. Det avgörande rådet gavs ändå av en granne.

Grannen anade att Matrika hade mentala problem och uppmanade honom att uppsöka sjukhuset i Amp Pipal som upprätthölls av Nepals förenade mission. Där

fick Matrika vård av den kanadensiska läkaren Helen Huston, som också stödde honom senare under rehabiliteringen. Den första medicinen gav många biverkningar men föga hjälp.

Matrika fick bo hos en utländsk familj i Kathmandu och fick stöd, terapi och lämpliga mediciner. Han började arbeta som väktare i familjens hus. Ett långsamt, gradvist tillfrisknande satte igång.

DE FLESTA TILLFRISKNAR FRÅN PSYKOS

Matrika återhämtade sig och det gjorde också hans bror. Brodern arbetar som lärare i familjens hemby. Medicinering och en bekant miljö gör att han orkar trots sin schizofreni.

Matrika grundade organisationen Koshish och dess viktiga påverkansarbete i frågor som rör mental hälsa får stöd från Finska Missionssällskapet.

Organisationen upprätthåller också ett skyddshem för kvinnor i Kathmandu. Kvinnorna som kommer dit räddas från hem och gator, de lider av psykos och har ofta blivit våldtagna. En del av kvinnorna på skyddshemmet är gravida och det finns även nyfödda på hemmet. Att stöda relationen mellan en mamma som återhämtar sig från psykos och en nyfödd baby är en stor utmaning.

En stor del av skyddshemmets invånare blir inom ett halvt år eller ett år så mycket friskare att de kan återvända till sina familjer. Skyddshemmet kan inte vara en permanent lösning för någon.

VIKTIGT ATT VISA SINA KÄNSLOR

På grund av det 10-åriga inbördeskriget och den förödande jordbävningen ökade de psykiska störningarna dramatiskt i Nepal. Depressionen är en tung följeslagare också för många som bor i trygga Finland.

”En deprimerad människa är skör. Hon behöver närvaro och stöd – inte att man ifrågasätter det hon säger. Enbart medicin hjälper inte – den som är deprimerad behöver även samtals hjälp. Det är mycket viktigt att en människa kan uttrycka sina känslor.”

Som vuxen hittade Matrika den kristna tron. Han betonar ändå att tron inte är en lösning på psykiska problem och att den inte kan ersätta medicinering eller terapi. Matrika fick också själv hjälp för sina problem genom terapi..

Matrika har berättat om sina erfarenheter och om organisationens arbete för mental hälsa i bland annat TV. Detta har krävt stort mod eftersom psykiska problem ännu är ett skamfyllt och tabubelagt ämne i Nepal.

Koshish är en av Finska Missionssällskapets samarbetsorganisationer. Missionssällskapet stöder organisationens påverkansarbete för att förbättra rättigheterna för personer som har behandlats för psykisk sjukdom eller personer med psykosociala funktionsnedsättningar i Nepal.

EN INSJUKNAD KVINNA HAMNAR OFTA PÅ GATAN

- Omkring en fjärdedel av Nepals befolkning beräknas lida av en sjukdom som påverkar den mentala hälsan. Kvinnornas situation är värst, de överges ofta och hamnar på gatan. Själv mord är den vanligaste dödsorsaken bland kvinnor i åldern 15–49 år i Nepal.
- Tillgången till tjänster såsom medicinering och terapi är begränsad i Nepal och det saknas förståelse för psykisk ohälsa. Familjerna och samhället behandlar ofta de insjuknade medlemmarna grymt, till exempel kan de låsas in i gårdsskjul eller kedjas fast i en vägg. Sjukdomen förorsakar skam inte bara för den insjuknade utan också för de anhöriga.
- Diagnosen psykisk sjukdom leder i Nepal till en kraftig begränsning av de medborgerliga rättigheterna. Den insjuknade förlorar sin rösträtt och sin rätt att ställa upp i val och kan inte heller fungera som vittne vid en rättegång.
- Rätt till sjukledighet eller möjlighet att återvända till tidigare arbetsuppgifter efter sjukskrivningen existerar inte.
- Organisationen Koshish försöker påverka lagstiftningen så att personer som lider av psykisk ohälsa eller håller på att återhämta sig från psykisk sjukdom skulle ha samma medborgerliga rättigheter som andra och så att diskrimineringen skulle minska. Finska Missionssällskapet stöder detta arbete.

Nepalesiska Gita Urau (till höger) lärde sig läsa genom undervisning som ordnas i samarbete med Finska Missionssällskapet. Nu lär hon sig att sy. **BILD: MIMOSA HEDBERG**

Arbete bland dem som ingen annan prioriterar

TEXT: MARJATTA KOSONEN

ÖVERSÄTTNING: MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN

I utvecklingssamarbete når man inte resultat utan människor och att sälja några ägg räcker inte för att utbilda barn. Finska Missionssällskapets chef för utvecklingssamarbetet Katri Leino-Nzau svarar på tolv frågor om att hjälpa de fattigaste och mest diskriminerade människorna.

Vem får hjälp via Missionssällskapets utvecklingssamarbete?

Kvinnor, barn, funktionshindrade, etniska minoriteter och andra diskriminerade grupper. Vi söker grupper som har det svårt. Kvinnor diskrimineras ofta på grund av sitt kön och funktionshindrade personer behandlas illa i så gott som alla utvecklingsländer.

I vilka länder bedrivs det mest utvecklingssamarbete?

Missionssällskapets största utvecklingssamarbetsprogram finns i Nepal, Tanzania och Etiopien. Mycket av arbetet utförs på landsbygden och i avlägsna områden. Vi vill verka på områden där få andra organisationer arbetar. Ibland tar vi oss fram med häst eller åsna.

Varför bedriver en organisation som Missionssällskapet utvecklingssamarbete?

Missionssällskapet bedrev utvecklingssamarbete redan innan termen uppfanns. Det har varit en naturlig del av organisationens verksamhet under hela dess 160-åriga historia.

På vilket sätt skiljer sig situationen för fattiga i Finland och i utvecklingsländerna?

I Finland är fattigdomen relativ, i utvecklingsländerna absolut. Om en familj lever på att sälja några ägg per dag, kan den inte sända sina barn till skolan. Fattigdomen i utvecklingsländerna innebär brist på allt, inte bara pengar. Den som är fattig har inga valmöjligheter. Bristen på utbildning gör det omöjligt att förbättra situationen och göra egna livsval.

Det är svårast att hjälpa dem som behöver hjälpen mest. Stämmer påståendet?

Delvis. Man måste ha väl fungerande känslspröt för att hitta de mest diskriminerade grupperna och dem som behöver stöd allra mest. Till exempel händer det att personer med funktionsnedsättning göms undan i hemmen. Därtill behöver man hitta de rätta samarbetspartnerna, som klarar av att arbeta bland denna typ av människogrupper.

Hur länge räcker det innan man kan se resultat av ett utvecklingssamarbetsprojekt?

Resultaten syns inte efter några månader. Arbetet är långsiktigt och tålmod behövs. Att få till stånd en samhällelig förändring är en lång process som räcker flera år.

Det talas alltid bara om kvinnor. Kan världen förändras utan männen?

Det kan den inte, det har vi nog insett! Alla behövs. Det behövs också en ny sorts starka manliga förebilder. Män som fungerar som föredömen för andra till exempel genom att stöda sin frus utbildning

Är samarbetsorganisationernas alla anställda kristna?

De kan vara muslimer, hinduer, ortodoxa kristna eller lutheraner. I utvecklingssamarbetet är religion inte ett hinder för arbete, det är kunnandet som avgör. Samarbete mellan religioner är ett redskap för fred. Etiopiska Mekane Yesus-kyrkans avdelning för utvecklingssamarbete är en viktig samarbetspartner. Den arbetar också i muslimska samhällen och bygger på så sätt förtroende och gemenskap.

Katri Leino-Nzau.
BILD: JOANNA LINDÉN-MONTES

Missionssällskapet använder i år cirka 5,95 miljoner euro för utvecklingssamarbete. Varifrån kommer pengarna?

Största delen av pengarna kommer från Finlands utrikesministeriums medel för utvecklingssamarbete. Även församlingar, sammanslutningar och privatpersoner stöder arbetet.

Vad är viktigt i Missionssällskapets utvecklingssamarbete just nu?

Arbetet för att dämpa klimatförändringarna står i centrum. Klimatförändringarna påverkar våra samarbetspartner och de samhällen som vi arbetar med. Om snön på Himalaya smälter har det en stor klimatpåverkan.

Missionssällskapet har utvecklingssamarbete i tolv länder. Vilket känner du bäst till?

Jag känner bäst till Etiopien eftersom jag arbetat med landet sedan 2003, först vid utrikesministeriet och sedan vid Missionssällskapet. Den kulturella mångfalden i Etiopien är fascinerande, där finns mer än 80 olika etniska grupper. Historien är närvarande överallt. Människorna har en stark självkänsla och det finns en stor framåtanda.

Är finländarna intresserade av utvecklingssamarbete?

Även om vi lever i förändringens tid är finländarna upplysta och rättvisa och vill hjälpa. Andra människors nöd berör. Enligt en undersökning som gjordes förra året* anser 88 procent av finländarna att utvecklingssamarbete är viktigt. Den största orsaken till att andelen som stöder utvecklingssamarbete har ökat torde vara det världspolitiska läget och Finlands ekonomiska situation.

*Forskningsrapport: *Suomalaisten mielipiteet kehitysyhteistyöstä 2018*. Undersökningen utfördes av *Taloustutkimus* på uppdrag av utrikesministeriet.

TOP 5

Mest utvecklingssamarbetsmedel används i:

1. Nepal 1 195 000 €
2. Tanzania 806 000 €
3. Etiopien 715 000 €
4. Kambodja 599 000 €
5. Västafrika 401 000 €

Listan redovisar i vilka länder Finska Missionssällskapet avser att använda mest medel för utvecklingssamarbetsprojekt under år 2019. I dessa siffror ingår även självfinansierade projekt på 100 000 euro.

Det nyckfulla vädret försämrar levnadsförhållandena

TEXT: MINNA HAVUNEN

ÖVERSÄTTNING: MARIKA BJÖRKGREN-THYLIN

”Regnperioderna är oförutsägbara, likaså torrperioderna, och även andra häftiga väderfenomen förekommer, säger koordinator Raija Hurskainen vid Finska Missionssällskapet om klimatförändringarnas följder i Tanzania.

Hurskainen koordinerar de utvecklings-samarbetsprojekt som förverkligas i Tanzania med stöd från Finlands utrikesministerium. Målet för projekten är att förbättra levnadsförhållanden för de allra svagaste i samhället och hjälpa dem att anpassa sig till effekterna av klimatförändringarna. Det är de allra fattigaste som drabbas hårdast av klimatförändringarna.

”Det oförutsägbara vädret försämrar människornas tillgång till mat då skördarna blir små och torkan förorsakar boskapsdöd. Vid översvämning blir vattnet lätt förorenat, vilket påverkar människornas hälsa.”

KLIMATET I UTVECKLINGSSAMARBETET

Missionssällskapet har beaktat klimatförändringarna i sitt utvecklingsarbete i Tanzania redan i tio års tid.

”För närvarande har vi i Tanzania tre samhällsutvecklingsprojekt tillsammans med organisationen Tanganyika Christian Refugee Service (TCRS). I alla dessa tas klimatförändringarna tydligt i beaktande, berättar Hurskainen. ”Områdena vi arbetar i är Kishapu, Kilwa och Morogoro.”

”Klimatet beaktas också i vårt projekt vid Makumira universitet, där vi utvecklar undervisningen om miljöfrågor i högskolan. I miljöundervisningen får eleverna till exempel lära sig om återvinning, trädgårdsodling, trädplantering och ekologisk odling.”

”I vårt arbete för personer med funktionsnedsättning har organisationerna vi samarbetar med förbundit sig att plantera träd. Vi uppmanar alla våra samarbetspartner att beakta klimatförändringarna också på kontorsnivå.”

DÄMPAS GENOM PLANTERINGAR

När man talar om klimatförändringar använder man ofta uttrycket ”att dämpa klimatförändringarna”. Med det avser man åtgärder som minskar på utsläppen av växthusgaser.

”I Missionssällskapets utvecklingsarbete i Tanzania dämpas klimatförändringarna till exempel genom plantering av träd, eftersom träd binder koldioxid”, berättar Raija Hurskainen.

Träden som planteras är till exempel akacia och mahogny samt fruktträd såsom papaya, mango, guava och citrusträd. Då man planterar träd är det viktigt att försäkra sig om att lokalbefolkningen har motivation att ta hand om träden. I Missionssällskapets projekt har detta beaktats genom att träden också bidrar till försörjningen via skogsjordbruk, biodling eller hållbar

skogsavverkning. Träden erbjuder också människorna skydd mot sol och vind.

”Utsläppen kan också minskas då man tar i bruk energisnåla spisar och solenergi, eftersom färre träd då fälls för att användas som ved”, säger Hurskainen.

ANPASSNING BEHÖVS OCKSÅ

Utöver dämpande åtgärder behöver människan även stöd för att anpassa sig till klimatförändringarna. Anpassningen innebär att man förbereder sig för effekterna av klimatförändringarna och minskar människans sårbarhet inför dem.

”Att plantera träd är också en form av anpassning, eftersom träden förbättrar jordmånen och minskar erosionen. Vi ger även utbildning om vilka odlingsväxter som tål torka. Sådana växter är till exempel batat, hirs, durra och solrosor”, berättar Hurskainen.

Då man utvecklar alternativa försörjningskällor minskar människornas beroende av att skörden lyckas. Byborna undervisas till exempel i djuruppfödning, sömnad eller framställning av handkrämer, tvål och tyger.

”I byarna gör man även upp beredningsplaner för extrema väderförhållanden. Tillsammans funderar man till exempel på hur man kan förebygga skador som förorsakas av översvämningar.

Ännu finns det hopp – vi kan tygla klimatförändringen

Ortsborna utbildas i droppbevattning i Kishapu, Tanzania. **BILD:** RUUSA GAWAZA

TEXT: MONICA SLOTTE

I vår tid har den ohejdade konsumtionen orsakat klimatförändringar som påverkar människors liv överallt i världen. Ofta är det de fattiga som drabbas värst, trots att de bidragit minst till att problemen uppkommit. Som missionsorganisation arbetar vi för att Guds skapelse skall skötas på ett rättvist och hållbart sätt. Därför är klimat- och miljöarbete temat för Utjämningen både i år och nästa år.

I Nepal tänker bonden Nanda Kumar Kumal, 57, på sina barnbarns framtid. Han har gått med på att lära sig nya odlingsmetoder som är effektivare och mer ekologiska.

Det får han hjälp med av Finska Missions­sällskapets nepalesiska partnerorganisation Sahas.

Det är ofta fattiga människor som Nanda Kumar som inte själva har bidragit till klimatförändringarna som får leva med följderna av dem.

Klimatarbetet i Nepal stöder etniska mi-

noriteter och daliter, som hör till den lägsta kasten. Framförallt invånarna i bergsområdena märker effekterna av klimatförändringarna. Nu får de hjälp med att börja odla grödor som klarar omväxlande väderlek.

Jordbrukaren Santa Man Kumal, 35, vittnar om att det har blivit varmare. De snöklädda bergstoppar han växte upp med är nu snöfria och svarta.

Torka och extrema väderförhållanden gör det svårare för lantbrukarna att förutspå vädret och veta när regnperioden infaller. Det gör att man har allt svårare att

skaffa sig en utkomst och att odla. Det är också svårt att få tag i rent vatten.

Den nepalesiska familjen Pariyar odlar potatis, lök, hirs och senapsfrö i sin hemby Jagiri Gau. De har svårt att få vattnet att räckta till för odlingarna och har märkt att torkan fört med sig nya arter av skadeinsekter.

Tack vare utbildning kan man nu bekämpa insekterna med naturenliga metoder. Det har också byggts ett nytt vattensystem som ger närmare tillgång till dricksvatten.

I Tanzania har Missions­sällskapet repa-

rerat gamla bevattningssystem och byggt behållare att samla regnvatten i. Man har också byggt energisnåla spisar som inte behöver så mycket brännved. Detta gör att avverkningen av skog minskar.

Petro Jipungu, 75, i byn Ngofila har planterat 10 000 träd tillsammans med sin familj. Hans mål är att plantera ytterligare 10 000 plantor.

Det frodiga gräset som växer under träden kan han sälja som djurfoder. Det ökar familjens inkomst. När träden blir gamla kan de avverkas för att ge ved och virke och nya träd planteras.

I Kishapu i Tanzania utgör trädplanteringen en viktig del av Missionssällskapets arbete. Träden hjälper människorna att klara av de problem som klimatförändringarna orsakar eftersom träden förhindrar erosion och binder kol. De gör också jorden bördigare, bekämpar ökenspridning och ger skugga.

Utjämningen handlar om att fördela resurserna jämnare mellan oss och om att tillsammans ta ansvar för klimatet.

Petro Jipungu har fått diplom för att ha planterat 10 000 träd. **BILD:** HANNES HONKANEN

Klimatförändringar orsakar nöd i världen. Tillsammans kan vi ge nytt hopp!

Hjälp de allra mest utsatta att tackla de konsekvenser som klimatförändringarna medför.

**UT
JÄM
NING.FI**

Så här kan du hjälpa!

Stöd vårt klimat- och miljöarbete – ge en gåva till **FI38 8000 1400 1611 30**.
Märk gåvan: **UTJÄMNING2019**.

10 €

En energisnål spis

20 €

Jordbruksutbildning
för 10 personer

50 €

Rent vatten
åt 10 personer

100 €

Trädplantor, 20 st

Vill du stöda vårt klimat- och miljöarbete regelbundet kan du bli månadsgivare för Miljöbanken. Dina pengar används för att plantera träd, bygga brunnar och bevattningssystem samt ge utbildning om hållbara odlingsmetoder. Bli månadsgivare på www.miljobanken.fi.

Hon kämpar för rättvisa och den bestående sanningen

TEXT OCH BILD: JOHAN MYRSKOG

Generalsekreterare Happiness Gefi från den evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania, som i år var huvudtalare på missionsseminariet, brinner för att se människors liv förvandlade genom tron på Jesus Kristus. Trots många utmaningar med bland annat traditionella helare och albinism i hemlandet Tanzania ser hon att samhället tar små steg mot det bättre.

Albinism är en sjukdom som innebär att huden inte producerar pigment och därför har människor med albinism en ovanligt vit hy. Att leva med albinism är utmanande i Tanzania. Förutom den starka solen som bränner huden är denna marginaliserade grupp även utsatta för alla slags lögnar och förföljelser från bland annat traditionella helare. Vidskepelsen kring albinism är stor. "Förr var det vanligt att sådana som föddes med albinism dödades genast vid födseln.

De försvann helt enkelt. Nu har det blivit bättre men det finns fortfarande en stark övertygelse om att deras kroppsdelar har magiska krafter och kan användas för att bringa rikedom," säger Happiness Gefi.

Hon arbetar som generalsekreterare för stiftet sydost om Victoriasjön inom Tanzanias lutherska kyrka. Till hennes och stiftets uppgifter hör förutom att förkunna evangeliet, att ta hand om de svaga och värnlösa såsom änkor, barn, kvinnor, funktionshindrade och människor med

albinism. På hennes område är albinism vanligt förekommande eftersom det bland många sker giftermål inom familjen eller nära släkten.

"Till en av våra viktigaste uppgifter hör att informera de traditionella helarna och människor i allmänhet om att människor med albinism inte besitter någon magisk förmåga bara för att de saknar pigment. Folk måste förstå att de är vanliga människor precis som vem som helst."

Hon berättar att kyrkan, regeringen och

icke-statliga organisationer, som till exempel *Under The Same Sun*, började komma emellan då förföljelsen av personer med albinism var som värst. ELCT arbetar för att förbättra situationen för speciellt flickor med albinism.

”De får lära sig entreprenörskap, att sy och andra färdigheter för livet,” säger Happiness Gefi.

FÖRÄNDRING I SIKTE

För att få bli en traditionell helare behöver man få ett certifikat med godkännande från regeringen. Helarna själva säger att de inte är likadana som häxdoktorerna men Happiness Gefi förhåller sig skeptisk till detta.

”I praktiken finns det mycket likheter. Många traditionella helare behöver till exempel kroppsdelar från personer med albinism för sitt arbete.”

Men trots den grymma verkligheten ser Happiness Gefi ändå att samhället i stort håller på att förändras mot det bättre. Många traditionella helare har själva börjat inse att det inte är en bra sak att stympa personer med albinism.

”År 2017 skrevs ett avtal mellan regeringen, kyrkan och de traditionella helarna att stympandet och dödandet av personer med albinism måste upphöra. Och sedan dess har jag inte hört om några rapporterade fall.”

Relationen mellan kyrkan och de traditionella helarna är rätt komplicerad. Traditionellt har de varit fiender men Happiness Gefi säger att det på hennes område är annorlunda.

”De traditionella helarna säger att vi är annorlunda och också dem emellan har det uppstått fred och de kan nu äta tillsammans och se varandra som människor.”

VILL SE MÄNNISKOR KOMMA TILL TRO OCH FÅ DJUPA RÖTTER

Happiness Gefis största passion är att se människor vända om från sina gamla liv och komma till Jesus och få sina liv förvandlade.

”Då Jesus får bli deras frälsare bryts mönster av lögnare som till exempel alkoholism, samhället i stort förändras också. Då människor börjar följa Jesus genom att hålla sig till de tio budorden så förvandlas allting.”

Men Happiness Gefi beskriver rotlösheten i tron som ett ganska vanligt fenomen

bland människorna. Många tillämpar en slags synkretism vilket gör att de återgår till sina gamla levnadsvanor då de möter svårigheter.

”Det är den största utmaningen i mitt eget ledarskap. Att leda människor som inte alltid kan stå för vad de tror på. Ibland går vi åt det ena hållet men människorna som följer oss går åt det andra. Men jag tror att det också på sätt och vis är bra för oss att ha den utmaningen för då måste vi ständigt fråga oss vad vi kan göra bättre.”

Happiness Gefi är på det klara med vad som behöver ändras i framtiden för att de troende ska få starkare rötter.

”Våra barn behöver fostras in i den kristna tron och därför behöver vi goda lärare. Just nu har många av våra lärare bara varit kristna en kort tid vilket gör att de själva inte har så djupa rötter. Men jag hoppas på den kommande generationen.”

VAD KAN VI LÄRA OSS AV VARANDRA

Det finns en hel del som skiljer Tanzania och Finland åt. Happiness Gefi säger sig vara imponerad över uppföljningen av olika projekt och att allt med hennes besök varit så väl organiserat.

”I Tanzania är det väldigt bråttom med allting och planeringen är kanske inte alltid i huvudfokus,” säger hon med ett skratt.

Hennes värd under finlandsbesöket, Lotta Gammelin, säger i sin tur att hon är tagen av den värme och vänlighet som hon fått möta i Tanzania, också bland sådana hon aldrig träffat förut.

”Och så ber de före de gör något över huvud taget, till och med innan de sätter sig i bilen och kör. Den inställningen tycker jag vi kunde ha mera av i Finland!”

Leokadia Balyeheli i Shinyanga har fått utbildning i sömnad och kan nu försörja sig.

BILD: VIRVE RISSANEN

KOMMANDE EVENEMANG

21.9 kl 10 Skörde- och museidag, Vanda lantbruksmuseum. Furahakören medverkar.

22.9 kl 10 Högmässa och skördefest, Helsinge kyrka S:t Lars, **Vanda**. Furahakören medverkar vid kyrkkaffet.

28.9 kl 10–14 Morotsmarknad på Narinken, **Helsingfors**. Arr. Finska Missionssällskapet och församlingarna i Helsingforsregionen

28.9 kl 10 Brunch i Petruskyrkan, **Helsingfors**. Britt-Helen Lindman berättar om Missionssällskapets miljöarbete. Anmälan senast 26.9 till petrus.fors@evl.fi eller 09-2340 7100. Arr. Petrus församling

5.10 kl 10 Matteus.SALT i Matteuskyrkan, **Helsingfors**. Maria och Ben Westerling talar kring missionsbefallningen. Arr. Matteus församling

5.10 kl 14 Lokala förmågor goes mission i Liljendalgården, **Liljendal**. Sång och musik, kaffe och lotteri. Arr. Missionsarbetsgruppen i Liljendal

5.10 kl 10–15.30 Missionens nya vindar – Missionskommitténs i Borgå stift 50-årsseminarium i Församlingscentret i **Jakobstad**. Missionssällskapets anställda medverkar. Kvällsfest kl 18.

11.10 kl 16–19 Flickornas dag i Sibbo församlingshem. Charlotte Steffansson-Myrskog medverkar. Arr. Sibbo svenska församling, Sipoon suomalainen seurakunta och Sipoon nuorisopalvelut

12.10 kl 10.30 Global aktion-brunch vid Missionssällskapet, Magistratsporten 2, **Helsingfors**. Gäst Tesfaye Nigusu från Etiopien. Anmälan till charlotte.steffansson-myrskog@finskamissionssallskapet.fi

26.10 kl 10 Kvinnobrunch i Kyrkhemmet i **Pedersöre**. Charlotte Steffansson-Myrskog berättar om uppväxten som missionärsbarn. Arr. Pedersöre församling

1–3.11 Höstdagarna i Toijala. Stiftssamling för ungdomar. Missionssällskapet medverkar. Arr. FKS r.f.

6.11 kl 14 Berättelser om hopp från Nepal. Maria Westerling medverkar på pensionärsamling i **Pojo** församlingshem.

8.11 kl 19 Vad händer i Nepal? Maria och Ben Westerling delar nyheter från Nepal. Vänstugan Primula, **Kristinestad**.

9.11 kl 13 lunch, kl 14 Nepal i ett nötskal – om matkulturen och livet. Westerlings berättar om Missionssällskapets arbete i Nepal. Vänstugan Primula, **Kristinestad**.

13.11 kl 18 Global aktion med Tomas och Riikka-Maria Kolkka vid Missionssällskapet, Magistratsporten 2, **Helsingfors**. Thailandsk servering. Anmälan till charlotte.steffansson-myrskog@finskamissionssallskapet.fi

17.11 kl 12 Högmässa med Furahakören i Johanneskyrkan, **Helsingfors**. Lunch efteråt i Högbergssalen med Riikka-Maria och Tomas Kolkka som talar kring temat "Hur mår de kristna minoriteterna i norra Thailand?"

23.11 kl 10 Brunch med internationell gäst i Petruskyrkan, **Helsingfors**. Anmälan senast 21.11 till petrus.fors@evl.fi eller 09-2340 7100. Arr. Petrus församling

12.12 kl 18 De vackraste julsångerna i Missionskyrkan, Observatoriegatan 18, **Helsingfors**. Servering.

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPETS KONTONUMMER

Gåvor från privatpersoner:

IBAN: FI38 8000 1400 1611 30

BIC: DABAFIHH

Ålandsbanken FI49 6601 0001 0970 21

Församlingarnas kollekt m.m.

IBAN: FI25 8000 1600 0607 10

BIC: DABAFIHH

Frivilliga bidrag till tidningen Mission

IBAN: FI25 8000 1600 0607 10

BIC: DABAFIHH

Märk betalningen: TIDNING

Insamlingstillstånd: RA/2016/517 för 1.1.2017–31.12.2019, beviljat 22.09.2016 av Polisstyrelsen. Åland ÅLR 2018/7388 för 2019, beviljat 6.9.2018 av Ålands Landskapsregering. De insamlade medlen används under åren 2019–2021 i Finska Missionssällskapets utrikesarbete.

MIN MISSION

- en kurs för dig som vill göra en insats

Nästa kurs hålls i Helsingfors under tre veckoslut våren 2020:

- 7-9 februari
- 13-15 mars
- 24-26 april

Se mer info:
www.finskamissionssallskapet.fi/minmission

ANDAKT

HÅLLBARHET OCH RÄTTVISA

Tanken att vi som kyrka och kristna har ett ansvar för naturen är inte är ett nutida påfund, utan en av de första uppgifterna som Gud ger människan i Bibeln: bruka och vårda. Dilemmat hur mänskligheten skall kunna producera föda åt alla, utan att samtidigt utarma naturen och förstöra den biologiska mångfalden är en av de mest akuta frågorna idag.

Jag hör själv till dem som försöker minska på ätandet av kött, men jag har ännu långt att gå till en rent vegetarisk kost. Ett mer moderat mål är att köttet helst skall vara närproducerat med användande av ekologiska grödor, eller vilt som har fallts i närområdet.

I Bibeln ses daglig föda som ett uttryck för Guds omsorg och välsignelse, men maten behandlas också i samband med rituell renhet och social rättvisa. Många av kontroverserna mellan Jesus och fariséerna uppkom kring frågan om bordsgemenskap och renhetslagar, som en följd av att Mose lag i detalj reglerar

vad man får äta, när man får äta och med vem man får äta.

I likhet med Jesus framhöll profeterna i Gamla testamentet att rituell renhet aldrig kan ersätta rättvisa. De rika bör dela med sig, så att de utsatta i samhället får vad de behöver. Även Predikaren varnar för att rikedom kan göra en människa ängslig och självisk: ”God är arbetarens sömn, han må äta litet eller mycket, men den rikes överflöd ger honom ingen ro att sova.” (Pred 5:11)

Den internationella klimatpanelen IPCC framhåller i sin senaste rapport bland annat att den växande köttproduktionen och -konsumtionen i världen starkt bidrar till klimatförändringen. Å ena sidan bör vi ta detta på stort allvar, å andra sidan skall vi naturligtvis akta oss för att göra valet av kost till en fråga med vars hjälp vi delar in människor i onda och goda. Paulus understryker: ”Ty Guds rike är inte mat och dryck utan rättfärdighet och frid och glädje i den heliga

anden.” (Rom 14:17)

Men det betyder inte att matvanor är oviktiga för vårt förhållande till Gud, naturen och andra människor. Jesus visade ju på många olika sätt att världen kan förändras av en så alldaglig sak som bordsgemenskap. Han åt med utstötta människor, han instiftade nattvarden som en försoningens och solidaritetens måltid, och han befriade Sackaios från girighet till givmildhet.

Ifall vi vill bromsa den hotfulla utvecklingen i världen måste vi själva vara beredda att förändras. Det handlar här, liksom i all kristen etik, om hur vi använder de goda gåvor som Gud har gett oss: själviskt eller solidariskt? Deltar vi i förlåtelsens, delandets och omsorgens kretslopp, eller stänger vi oss inne i vår egen självtillräcklighet?

Björn Vikström

BILD: JOUKO MARTTINEN